

Primàries

«Aquí el que fem és determinar la persona que, amb el seu dit prodigiós, acabarà dient qui forma part de la llista electoral al seu darrere»

Tot i que les hem vistes al llarg del temps des de la Transició per elegir candidats electorals i fins i tot càrrecs de les organitzacions polítiques, mai com ara han estat tan emprades les primàries per intentar vestir de legitimitat democràtica uns partits polítics cada cop més desacreditats. Aquests dies veiem com s'afanyen els de Junts per Catalunya en intentar convèncer-nos que la diferència entre Damià Calvet i Laura Borràs significa altra cosa que els suports que cadascú tingui dins l'aparell i, per tant, quina part de l'aparell guanyarà la partida. Òbviament, com a la resta de partits, amb independència del fet que després passin per l'arc de triomf els resultats (tipus Ciutadans), o descobreixin que el guanyador entre militants no ho és pas entre votants (la majoria).

En tot cas, aquesta mena d'exercici mimètic dels processos electorals de sistemes presidencialistes té un altre i més letal efecte en el cas de governs parlamentaris com el nostre: si en aquells el que s'ha d'escollir és el candidat a la Presidència de la República, aquí el que fem és determinar la persona que, amb el seu dit prodigiós, acabarà dient qui forma part de la llista electoral al seu darrere. Unes llistes bloquejades i tancades que acaben significant un model parlamentari esclau dels partits i en certa manera infractor de la prohibició constitucional de mandat imperatiu. En pocs casos no es compleix aquesta llei, quan candidat i cap del partit són persones diverses, o quan les eleccions són per a instàncies polítiques subordinades a la general en el cas dels partits d'obediència estatal.

Una mica de dramatització de la contesa potser ens distreu dels fets clau, de la gestió mal feta, de la manca de recorregut possible per a la major part de les promeses fetes en la campanya de primàries i, després, en la campanya electoral. Com ara passa als Estats Units, on el resultat de les últimes eleccions comença a ser objecte del culte presidencialista tan propi d'aquell país: el nou president, embolcallat en la seva capacitat de superació de les desgràcies personals, ens fa oblidar que porta des dels 29 anys sense deixar de formar part de la política de Washington; i la vicepresidenta, presentada com victòria feminista, quan era fora de la cursa fins que Biden va pensar que posar una dona de segona era un bon reclam. Ves a saber si ara no li passa a Junts per Catalunya quelcom semblant i el principal obstacle de Calvet és que Borràs es digui Laura.